Ч. 283. Чернівцї, середа дня 25. грудня 1896 (6. сїчня 1897) року. Рочник XII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин.
Виходить щодня кромі днів по недїлях і сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адмінїстрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата 10 зр.

Запросини до передплати.

„Буковина“ в роцї 1897. буде виходити так само, як і минувшого року, що дня кромі сьвят і недїль. Ми постарали ся о добірний материял до фейлетонів і статий, і сподїваємо ся, що наші читателї будуть з ґазети вдоволені. Головну увагу звернемо на самоосьвіту; у формі популярній будемо подавати такі научні статї, котрі повинен знати кождий чоловік, коли хоче звати ся інтелїґентним.

У фейлетонах (заводимо два фейлетони) будуть друкувати ся між иньшим: три довші оповідания:

Анни Сторожівни „Сестра Юлїя;“ Нестора Л — на „Зломані крила;“ О. Кобилянської „Некультурна;“ О. Я. Кониського „На Кримських виноградниках;“ О. Маковея довша повість п. з. „Залїсє“; оповідания Вяч. Будзиновского (Сулима, Дїраві черевики і иньші) — меньших праць, які вже маємо в редакцийній тецї і які нам обіцяно, і не згадуємо.

Попри справи Буковини, якими передовсїм будемо займати ся, будемо інформувати наших читателїв і о подїях на иньших руских землях.

Числимо на моральну і материяльну поміч передовсїм буковиньских Русинів і просимо їх ширити всюди нашу ґазету.

Передплата та сама — 10 зр. Ті, що за минувший рік заплатили все, дістануть в сїчни перший випуск творів Федьковича даремно (7 до 8 аркушів). Той випуск буде за дві недїлї готовий. Дальші випуски творів Федьковича дістануть також цїлорічні передплатники „Буковини.“

Відозва до серця і кишенї.

Передовсїм відозва до серця!

Не лиш длятого, що серце взагалї більше варто, нїж кишеня набита банкнотами, а ще й длятого, що коли серце на наш поклик не згодить ся, то з кишенї на наш Народний Дім не прийде анї шелюг. А ми хочемо як раз нинї звернути увагу буковиньских Русинів на то, що певно кожде щире руске серце на Буковинї відчуває, лише — тому, що оно руске — потребує принуки і заохоти.

Не богато руської інтелїґенциї на Буковинї — се правда; але знов і не так мало, щоб не могли зробити доброго дїла для Народного Дому в Чернівцях. Маємо тут своєї інтелїґенциї около пятьсот душ — і чим далї, тим се число не буде меншати, тілько рости. А така громада людий, коли-б она тілько складала ся з самих щирих, відважних і завзятих Русинів, — то вже становила би сильний руский баталїон, котрий міг би рішити неодну малу борбу (великих борб на Буковинї доси не було). Правда, нинї ще маємо в тім рускім баталїонї досить „офермів“ досить дезертирів, і таких, що тілько „маркірують“ Русинів; але значно більша частина то вже добре привчені вояки, на котрих можна спустити ся.

Пригадайте лиш собі, як то було у нас недавно, от нехай тому десять лїт. Хто тодї мав таку надїю, що буковиньскі Русини не пропадуть, яку ми нинї маємо! Були тодї люди, що в мишачі нори ховали ся, аби лиш щезнути зі своїм руским родом перед очима сильнїйшого противника; було дезертирів що-неміра; була купа руских хамелєонів, що зміняли свою краску як сильнїйший хотїв. І всї они тодї і перед своєю власною совістию і перед людьми вміли оправдати ся; мовляв: „годї — тяжкі часи настали!“ А нїхто з них не розумів того, що коли-б жаден з них був не здезертирував, а кождий держав ся обома руками свого руского роду, то і найзавзятїйші румунїзатори були би не дали їм ради. Де нема карности і почутя солїдарности, там очивидно легко розбити і переслїдувати хоч би і найбільшу армію.

Нинї вже часи не такі. Вже є — як сказано — спора громада руської інтелїґенциї, котра не настрашить ся першого лучшого румунїзатора і потрафить єму сказати: „пильнуй свого носа, а не чужого проса!“ Але й нинї ще ми можемо оглядати і „потїху“ мати з деяких Русинів, що власної тїни боять ся і, як тому десять лїт, так і тепер боронять ся: „годї — ще не час — не дивуйте ся!“ Они й тепер не розуміють, що як би цїлком отверто і явно приступили до руської громади і сказали: „Годимо ся на ваші цїли і заходи, піддаємо ся вашій карности, прийміть нас і боронїть нас в потребі, а ми вам будемо помагати!“ — то нїяка диявольска сила не зробила би їм нїчого. Лише тодї страшний нам противник, коли знаємо, що власна громада ледача і некарна; коли-ж ми всї хочемо

Що я любив.

Се були малі, тонкі, жіночі руки.

Мали в собі щось більше з аристократизму як з інтелїґенциї, і саме тим звернули найсамперед мою увагу.

Їх тонкі кінчики пальцїв, нїжно випуклі нїгтї були менї доказом, що їх предки не були ремісниками і не робили нїякої грубої роботи. Їх краса не була припадкова. Коли були в руху, пригадували собою завсїгди дрібні пташенята; длячого саме то — не знаю.

Визирали так свобідно, так з паньска зпід білих шовкових корунок, чинили ся такі важні! Просто сьміх брав, що й они хотїли щось робити — хоч не робили нїчого.

Праця не пара паньскости. Она належить до товпи, а єї руки не мали типу товпи.

Я був би їх убирав у найтонші рукавички, ті малі, нїжні, рухливі пташки, щоб не стикали ся за часто з грубим товаром щоденьщини, не стратили того, що я, син музи, любив надї все — змислу чистоти... А в моїх найтихійших хвилях мрів я об тім, щоби дозирати їх. Але не так як дозирають ся звичайні істоти того рода; я мрів об тім красше. Я хотїв їх доглядати як дорогоцїнне камінє на деяких з моїх улюблених перстенїв, що — коли наблестїли ся вже доволї і я налюбував ся досить їх правдивою красою — мусїли вертати в дороге etui, виложене шовком і аксамітом, і ждати хвилї, в котрій лиш моя рука знов займе ся ними...

В моїх найтихійших хвилях мрів я об тім, або і тодї, коли серце ткало якісь безумні пляни на будучність, що я майже сам лякав ся, а розум мене сварив за таку шалену сьміливість!

Чи я не соромив ся?

Справдї, я й лякав ся і соромив ся і поводив ся холодно і відпорно, мовби мене не обходили нїякі птахи на сьвітї... Але на самотї і в души мав я все бачне око на них, уважав, щоб їх що не діткнуло, щоб не напружали ся, не вдарили ся де о які тверді беззвучні предмети. Щоб сувора студїнь зими не разила їх, а зухвалі блискучі проміні весняного сонця — ті проміні, що манять так до себе — не грали ся на них за довго і не заприязнювали ся з ними занадто.

. . . .

Але надніс один день погану годину.

Тодї ті малі жіночі руки розімріли ся в блискучім проміню весняного сонця, зворохобили ся, і, зібравши всю свою силу, може і по своїх паньских предках унаслїджену силу, збили ся в кулак і вдарили мене так сильно в груди, що я подав ся назадусь і вже не можу зібрати давних сил і колишньої відваги, щоби приступити на ново до них, взяти їх знов у свої руки, стиснути їх щиро, ті дрібні, рухливі пташенята, що не мали типу товпи — скарби тоті!...

Ольга Кобилянська.

Акторске щасте.

Яка дивна гра природи ті замерзлї квітки на вікнах! Наче би справжні весняні квітки, зцїпілі від морозу розложили свої завмерлї, прозорі листочки на ледових шибах. Оттак і мої думки... мої згадки молодечих лїт! Завмерли вони під сивим волосом на моїй голові, зціпіли на холодї невідрадної старости і тілько мов ті прозорі листочки на ледових шибах прилипли до мого серця.

Колись пишали ся мої мрії наче ті цьвіти чудовими барвами, оголомшували мене своїм запахом, — і вливали в душу чар райского щастя і надїї на якесь висше, красше, свобідне, ідеальне істноване. Але тепер дивлю ся на ті зморожені цьвіти моєї молодости, інакше, холоднїйше; виджу в них кожду билинку, кождий рубочок, і дивую ся, як міг такий нужденний кістячок носити на собі тілько буйности і краси, що я за него віддав цїле моє житє...

Але прецїнь, прецїнь! Чи мало я пережив щасливих хвиль? Сперву був кождий день для мене жерелом захвату і палких вражінь. Те житє повне плянів, надїй, намірів, змаганя, ті перші успіхи на сценї, зростаюче почутє краси і артистичної міри, перші оплески вдоволеної публики і ролї, ролї, ролї, — яким щастєм наповняли они моє дитиняче серце! Сьвітло кінкетів, урвані такти музики, сценерия і подїї граних штук і ті сотки уважних, роз'яснених, вражливих очий публики окружали мене навіть у снї з такою

держати ся разом і вступати ся один за всїх, а всї за одного, то противник нам нїчого не вдїє, а ще й сам може дістати „по ланитам.“

Щоби таких дезертирів і всяких збігцїв з заячим серцем у нас не було, треба очивидно, щоби та руска громада, яка вже є, і йде до одної мети, була під кождим взглядом взірцева, бездоганна. Тодї до неї пристануть легко і без обави всї невірні Томи і вже нас не покинуть.

А взірцева інтелїґентна руска громада не тим покаже ся взірцевою, що буде відважна поміж своїми чотирма стїнами дома, а тим, що і прилюдно на кождім кроцї буде боронити рускої справи і словом і дїлом. Що у нашої буковиньскої інтелїґенциї на такі прикмети є добрі завдатки, о тім учить нас і минувший рік. Тепер же вся річ в тім, аби ті завдатки підтримати і розвити в характер і в посьвяченє для загальної справи. Над тим кождий сам про себе повинен працювати, о се і ми будемо старати ся всїми силами.

Минувший рік приніс нам невиданий доси в таких розмірах у буковиньских Русинів факт жертволюбности на народні цїли. Складали ся і колись они на ті цїли, але мало; а минувшого року—як з остатного виказу виходить — зложено у нас на се добровільно 2489 зр. 37 кр. (1459 зр. 96 кр. на бурсу, 1029 зр. 46 кр. на друкарню). Сю суму зложили передовсїм буковиньскі Русини — і винявши впр. митрополита Аркадия — самі незаможні люди, звичайно народні учителї. Отсей дуже потїшаючий факт додає нам надії, що жертволюбність наша не поменшає, а буде рости.

Певна річ, коли порівнати ті півтретя тисяча наших складок з десятками тисячів складок Волохів, то се дуже мало. Але не треба притім і то забувати, хто у них дає складки, а хто в нас. У Волохів один дїдич або панотець може більше дати, нїж двайцять наших учителїв, і кривди собі не зробить. Так ми то дуже добре розуміємо, що великих претенсий до кишень буковиньских Русинів мати не можемо. Однак і се ми розуміємо і кождий наш приятель признасть нам у тім рацию, що коли один наш чоловік не спроможе ся дати на рік 50 зр. на народні цїли, то він за те через цїлий рік при ріжних оказиях зовсїм дрібними складками може таки ту суму зібрати. А нехай і менше, нехай лиш 10 зр. на рік, а все таки зібрати може, коли тільки хоче. Вже в минувшім роцї у виказах складок в „Буковинї“ могли ви читати, як сей і той учитель по 10, по 20 кр. збирав нераз значні суми на народні цїли. Чому? бо хотїв тим заняти ся і заняв ся. А за цїлий рік щоб не міг охочий Русин зібрати складками 10 зр., в то нам не хоче ся й вірити. Може — і дуже легко може, коли тільки вірить, що складки йдуть на добру цїль, а він ті цїли хоче підпирати.

Уявіть же собі тепер, що 400 буковиньских більше сьвідомих Русинів, поставить собі за задачу, через цїлий рік 1897 доконче зібрати бодай по 10 зр. на народні цїли, а то передовсїм на Народний Дім, котрий приняв ся тепер тяжкого і дорогого обовязку удержувати бурсу, — то разом з кінцем року могло би зібрати ся 4.000 зр., а коли більше, то ще й лїпше. А зібрати ті гроші ми доконче повинні, бо дуже потрібні!

Передовсїм від осени 1897 мусить бурса побільшити ся, бо вже будемо мати дві рускі кляси в ґімназиї, буде більше бурсаків, а не буде де їх помістити — і так уже в Народнім Домі тїсно, навіть касино уступило свою салю і комнати на бурсу, а само перенесло ся до тїсних комнат, аби лиш бурсаки мали вигоду. Треба доконче Народний Дім розширити, перший поверх ставити. Кромі того він ще й не сплачений зовсїм, ще на нїм є значні довги. А коли-б і не мало ся зараз розширяти Народного Дому, то направки в нїм доконче потрібні (н. пр. дах). Все те очивидно коштує гроші, а тих гроший нїхто нам не дасть, тільки ми самі мусимо зложити.

Єсть то наша чисто домашна справа, але дуже важна; як прикро кождому жити в тїсній і невигідній хатї, так повинно бути прикро буковиньскому Русинови, щоби наші народні товариства душили ся в малім і невигіднім домі.

На добрий лад — як би ми всї взяли ся завзято до роботи, як би була надія, що кождого року збереом зі складок по 4 до 5.000 зр., то ми би двайцяте столїтє повитали в цїлком розширенім і відновленім Народнім Домі; а до сего ми повинні доконче змагати.

Але як там буде за кілька лїт, годї знати; ми зробім тепер то, що повинні, а о будучність не журім ся! Гаслом буковиньских Русинів на 1897 рік є: **„Складаймо ся на руский Народний Дім в Чернівцях!“** Памятаймо, аби ми менше не зібрали, як в 1896 роцї, бо був би сором перед сьвітом; сума складок при кінци 1897 року мусить бути коли не така, як минувшого року, то доконче більша!

І то зараз починайте збирати при кождій нагодї! Таких річий не відкладає ся!

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 5-го січня 1897.

Перший спосіб. Відповідно до того, що ми пишемо на вступі у відозві до серця і кишенї, зараз на новий рік треба заощадити гроші, що їх викидає ся пусто-дурно на новорічні карти, і на адресу „Буковини“ прислати н. пр. 50 кр. з запискою: „Замісць новорічних желань посилаю 50 кр. на Народний Дім. — Н. Н.“ Так буде найрозумнїйше!

Іменованя в судї. Судовими авскультантами (з ад'ютум) іменовані практиканти: Др. Евґеній Гакман, др. Віктор Іванович, Кароль Гам, др. Ахіль Рапапорт, Іля Іласевич, Антін Захар, Темістокль Боканче і Рудольф Штадлер; авскуль-

---

наглядностию, що я те все мов переживав другий раз і жив мов би подвійним житем.

А потому прийшла горяча, безпамятна, правдива, щира любов! Який красний видавав ся менї тодї сьвіт! Кожду річ бачив я у якімсь яснїйшім, виразистім сьвітлї, мов би набрала випуклости, мов би єї форми зливали ся з самою істотою. Я сам зливав ся з вселенною в одно, дихав єї віддихом, жив єї житем, розумів єі стоязичну, невгомонну бесїду. А як те все скінчило ся скоро! Я піднїс ся до тої любови високо мов жайворонок до сходу сонця. Побачив чудове сяєво, але заразом і почув проникливе зимно горішних сфер. Зцїпіли мої мускули, не стало крилам сили і я упав немічний на землю.

Мої чутя не звернули ся до жадної з театральних товаришок. Олеся була скромна, як фіялка, чиста як кропля роси, і гарна як рожа. Она стала менї жерелом мого сценїчного одушевленя. Я був такий веселий на сценї тому, що мав єї вже в души, западав у смуток тому, що не міг єї ще назвати своєю, я шептав любовні слова мовби до єї маленького ушка, паленїв від заздрости, мов би то она давала менї до сего причину і потому перепрашав так нїжно і щиро, як би з'обидив саму єї, мою прегарну Олесю! В драматичних сценах я уявляв собі, що єї трачу, що батько проганяє мене з дому, що мати забороняє їй сходити ся зі мною, що єї заручили вже з кимсь другим, що я сьвідком єї вінчаня з ним — і моя розранена грудь видавала тони, що мене самого переражали величю такої страти.

А коли се таки здїйснило ся на менї, коли я мусїв перенести се на собі, що она посьвятила мене задля доброї партиї менї мало серце не пукло з жалю і досади. Страшні думки залягли мою голову. Я зненавидїв цїлий сьвіт, а найбільше себе, себе... ох! я був би тодї нераз відобрав собі житє, або заподїяв яке лихо єї родичам, або тому ненависному мому суперникови.

Який дурний! Хиба-ж могло бути інакше, щоби родичі лучили долю єдиної доньки з непевним істнованем актора! Але я не був в силї розважати зимно. Менї здавало ся, що з тою любовю все вже пропало для мене. В грудях чув я цїле пекло. Жаден яснїйший огник не проблимував в нїй, а тільки страшні якісь тїни злоби, зависти, зневіри і завзятя.

Менї було, як тому, що єго нагло заскочить злива серед поля. Перемок до живого тїла, а захисту не видить нїгде, то єму вже все одно, куди він іде. Іде перед себе, без шляху і стежки. Так і я збив ся був зі своєї стежки, бо не видїв вже для себе цїли.

„Для себе? Хибаж правдивий актор може жити для себе? Він жиє для штуки і в штуцї. Відколи-ж я хочу жити для себе?“—Ту я переловив себе на тім самолюбстві, що разом з любовю обмотало нїжною тканиною мої понятя. Доперва влюбивши ся, я почав був думати о собі самім, о власній цїли, о своїм особистім житю. Тепер розбили ся ті заміри, але лишила ся ще штука. І почав я іти до неї непохитно і прямо. Штука стала для мене житем. На руїнах мого чутя і мого особистого щастя почала взносити ся моя артистична слава, розголос і значіне. Дорого я заплатив за них!

Та минуло ся і те. Мої ровесники повимирали, або постаріли ся разом зі мною. Молоде поколїнє не знає мене з доби мого розцьвіту. Тепер шукає собі иньших богів. Я уступаю ся чим раз дальше у темряву забутя. Оно і природно зовсїм — я не чую зависти або злоби. Тілько того нї, тілько того бридкого чутя вистерігаю ся. Хочу приняти мою долю з гідностию. Але щож дала менї моя штука? Чим відплатила ся за мою посьвяту? Ті оплески, що я збирав на сценї прогули, як клик перелїтаючих журавлїв, ті сьміхи, що розносили ся по театрі зникли, як відблиск заходячого сонця, ті сльози, що сьвітили ся в очах видцїв, счезли, як ранна роса — і зістали хиба тілько ті вінцї і ленти, що порозвішувані на стїнах моєї комнатки... Се зівяле осїнне листє, що покрила єго вже плїсень і припав порох!

* * *

Чого я сиджу самотний в пустій хатї? По що вдивляю ся так уперто в замерзлу шибу? Тай до чого я згадую отсе все, мою минувшину?... Нинї Різдво... правдиво людске сьвято коли і Бог став чоловіком. Тай і мене обгорнула туга за правдиво людским щастем... Але що там вже про те думати! Минуло моє лїто, весна не верне.

Лев Лопатиньский.

тантами без ад'ютум: Ремус Збіра, Ферд. Сержистий і Йоахим Чунтуляк.

Дві нові фахові ґазети появили ся сего року в Чернівцях: одна Bukowiner Lehrerstimme (за редакцию сеї ґазети відповідае п. учитель К. Дубеньский), а друга: Bukowinaer Landwirthschaftliche Blätter під редакциею Ом. Баера, директора аґрономічної школи в Чернівцях і д-ра Наймана Вендера, професора в тій школї. Перше число сеї ґазети богате і ріжнородне, редаґоване в більшій части по нїмецки; е притім меньші уступи і рускі та волоскі. Рускі уступи печатані етимольоґічною правописию, хоч перші запросини були друковані фонетичною правописию. Видко вже якийсь руский „аґроном" захотів йорами ратувати аґрікультуру на Буковинї. На ъ і ы вже тепер неврожай, де далї і щезнуть з нашої землї — так по що без потреби задержувати ті непрактичні знаки? Ми сего і не підносили би, як би Buk. Landwirtschaftliche Blätter були приватним підприїмством, але то офіцияльний орґан господарского товариства на Буковинї, спомаганого краем і державою — тому й можемо мати до него претенсиї. Але се впрочім річ не така важна, еї певно усунуть, — ґазета представляе ся під кождим взглядом поважно і користно. Материял богатий, ради фахові. Буковинцї повинні еї підперти. Передплата на цїлий рік виносить 3 зр., адреса адмінїстрациї: Чернївцї, улиця семигородска 57.

З Київа доносять, що там остатними часами розійшла ся поголоска, що „императорское русское географическое общество" відкрие в Київі свій відділ, котрий там уже був якийсь час в 70-их роках, але в наслідок адмінїстративного розпорядженя закрито его на тій підставі, що межи членами відділу проявились „украинофильскія тенденціи." З тих то часів походить і той царский указ, котрим наложено кайдани на руско-україньску мову.

П. Володимир Левіцкий, нотар у Винниках, передав тепер редакцию часописи *Зорі* в иньші руки. Більше, як шість лїт, вів він еї майже безкористно і з великим посьвяченем. Лише той, хто знае, як тяжко рускому редакторови роздобути пригідний для часописи материял, потрафить оцїнити заходи п. Володимира Левіцкого около *Зорі*. І заслуг его в тім взглядї нїхто ему не поважить ся відмовити. Тепер его фахові роботи по іменованю нотарем зросли і годї ему дальше вести часопись. Хто буде наслїдником его, не знаемо; та хто-б він і не був, одно певне, що обовязок і роботу буде мати трудну і неприемну, найбільше через те, що Русини не почувають ся самі до нїякого обовязку супротив одинокої лїтературної часописи на Руси. Хоч би як гарно була редаґована часопись, Русинів се не обходить і они потрафлять байдужностию і вбити еї. У них не вартість часописи рішае о популярности еї. Тяжка доля такої *Зорі* і редактора еї.

Виданя Руского товариства педаґоґічного у Львові. При кінци року годить ся згадати про труди видавничі сего убогого, а таки з невтомною витреваломтию працюючого товариства, що дїяльність свою доси розвинуло головно в двох напрямах: подаване духової поживи учителям народним („Учитель") та продуковане як найбогатшої по змозї дїточої лїтератури. „Дзвінок" став від кількох лїт орґаном товариства, а ведений гарно будить чим-раз більше замилуване серед нашої молодежи. „Дзвінок" став справдї наймилїйшою лектурою не то дїтий з нормальних шкіл, але і молодших учеників ґімназияльних. Де в бібліотеках ґімназияльних е цїлі річники „Дзвінка" для лектури молодежи, ученики формально рвуть ся за ними, замовляють собі наперед один від другого, а діставши, перечитують від дошки до дошки за кілька днїв. Один хлопчина сказав цїлком поважно, що він собі „Дзвінок" кладе під подушку, з боязни, щоби ему через ніч не забрав хто сю милу лектуру, бо ему раз мало приснити ся, що хтось на то місце на столику, де лежав „Дзвінок," поклав в заміну латиньску книжку... Се щире, наївне оповідане читателя „Дзвінка" лїпше від всяких реклям говорить про его вартість і многоважне значінe для нашої молодежи. Нехай-же родичі дбаючі про успішний духовний розвій своїх дїтий, не занедбують за невеликий гріш (3 зр. річно) подавати їм духову поживу, а з певностию будуть тогдї меньше жалуватись і они самі і їх учителї на пустоту і лїнивство шкільної дїтвори. Давні річники „Дзвінка" продае товариство педаґоґічне по зниженій на половину цїнї, а суть они знаменитим предметом на подарунки для молодежи чи то на сьвята чи на Новий рік. В роцї 1896 видало товариство цїлий ряд книжочок, що також дуже придають ся на подарунки. „Славний-преславний" *Лис Микита* Ів. Франка вийшов другий раз в дуже зміненім видї, а коштуе всього 50 кр. Хто зі старших чи молодших хоче насьміятись, той нехай собі купить Ів. Франка „Абу-Каземові капцї." Для дїтий дуже займаючим е оповідане „Подорож Ґулївера до краю великанів" (25 кр.), гарнїйший ще е „Робінзон" в рускім перекладї. Для поважних дїтий купити-б можна „Короткий огляд руско-україньского письменьства від XI. до XVIII. віку" Остапа Макарушки (15 кр., не 50, як було через похибку надруковано), а вже для кождої дитини е конче потрібна книжочка: „Китиця желань стихами і прозою для руської молодїжи" (20 кр.) Для дїтий, що уміють читати, або й не вміють е правдивою розкошию вісїм „ілюстрованих книжочок. Образки кольоровані виконані незвичайно гарно; в пятьох книжочках е під образками гумористичні стишки, легкі до виученя на память; крім того е в тих книжочках гарні патріотичні оповіданя прозові та стишки, різнородні види азбуки, нумери і т. д. Книжочки ті суть знаменитим підручником для науки з погляду, для дїтий они необходимо потрібні. — Родичам, що люблять дїйстно своїх дїтий і схотять їм втїху зробити, подаемо до відомости, що всї ті книжочки розсилае дуже радо за готові гроші книгарня Наукового товариства імени Шевченка у Львові, ул. Академічна ч. 8.

Страшна буря шалїла тамтого тижня на побережу Анґлїї та Ірляндиї. Она надтянула з заходу, від Америки і поробила величезні шкоди. Великих рибацких людий з вітрилами розбило ся, як до тепер начислили 318, а на них згинуло 40 осіб, мужчин, жінок і дїтий. Про шість меньших пароходів нема ще дотепер вісти, і не знати, куди они дїли ся, чи потонули, чи може їх буря загнала у безвісти на широкім мори. Кілько розбило ся малих рибацких чайок вздовж берегів, нїхто і не зчислить; а прецїнь кожда така чайка то одиноке жерело зарібку цїлої родини! У такій тяжкій хвилї можна найти приміри геройскої відваги, посьвяченя, що не лякае ся заглянути самій смерти в очи, великих терпінь і недолї. Такі приміри записали і підчас тої бурі. На побережу, недалеко Пензанце спостерегли сторожі на мори сиґнали, і хоч не могли побачити корабля, що давав їх, всїли в чотирох до ратункової лодки, відбили з великим трудом від берега і пустили ся плисти в сторону, звідки давали сиґнали. Але ті знаки ставали чим раз рідші і невиразнїйші. Сторожі кричали безнастанно, щоби крізь рик бурі дати знати про себе, але зачали вже тратити напрям, куди мають плисти за потопаючим судном. Нараз обізвав ся недалеко від них голос з хвиль: „Ратунку!... сюди, ратунку!" Кілька хвиль борби з водними горами і витягнули з води на пів зімлїлу — дївчину. Она ледви вимовила слова: „Батько — линва коло паса — топить ся — близько!" і зімлїла. Стражники докладали тепер всїх сил, щоби за линвою, що дївчина тягнула за собою в водї, добити ся до місця нещастя.

Незадовго почули голос, слабий голос, але недалеко. Тодї один зі сторожів наложив собі на шию звій линви і не кажучи нї слова, кинув ся в розбурхані филї. Пливак добив ся до — самотної щогли, що колисала ся понад водою, то знов пропадала під запіненими филями. На кінци щогли тримав ся руками і ногами з розпукою на лици чоловік. Він кричав зі всїх сил, але горло видавало вже заледви тихий, протяглий стон. Нараз піднесла ся щогла з великою силою до гори, а чоловік упав до води, — корабель потонув... Та зараз підсунув ся пливак до топельника і скоро той показав ся на верху кипучої филї, зловив его. Виратовані прийшли до памяти в будинку побережної сторожі. Але той мужчина то не був батько виратованої дївчини... З пятьох осіб рибацкої лоди виратували тілько тих двое. Батько дївчини, що був керманичем на лоди, тримав ся щогли кілька хвиль, коли донька кинула ся з линвою у море напротив надпливаючої помочи, відтак филя струтила его в море. Вчепив ся якогось кавалка дерева, що сплив з потапаючої лоди, але новий вал води надкотив я і затопив его на віки.

Для Вірмен збирають тепер складки трохи не у всїх державах. 100.000 згинуло їх недавно з рук Турків, 2500 їх міст і сїл знищено і зрабовано; розкинено 568 церков і монастирів, 559 сїл навернено силою на магометаньску віру, а 228 церков перемінено в турецкі мошеї. От до чого довів релїґійний фанатизм турецкий при кінци 19-го столїтя! 546.000 Вірмен жие тепер в злиднях непевні завтрішного дня. Очивидна річ, у кого християньске серце, той повинен зжалїти ся над нещасним ближнїм під Турком. Для них позволено і на Буковинї збирати через два місяцї складки. — Займае ся тим книгарня Пардінїого, далї К. І. Ґотлїб при семигородскій улици 70 і головно Стефан Фоллерт, Flurgasse 80, всї в Чернівцях. Викази складок будуть поміщати черновецкі ґазети.

Від видавництва „Буковини". Заявляемо, що п. Стеф. Кравчук не належить вже більше до редакциї „Буковини", і що від видавництва „Буковини" не був і не е він уповажнений побирати передплату на „Буковину". Проте хто посилае почтою гроші, той най адресуе: Адмінїстрация „Буковини" в Чернівцях, а хто хоче особисто передати гроші, чи то за „Буковину", чи на які иньші цїли, то може се зробити лиш на руки редактора „Буковини" п. Маковея, або касиера „Руської Каси" п. Будзиновского.

Згадав. Двох приятелїв оглядало рільничо-господарску виставу. — „Дам тобі десятку" каже один до другого, як скажеш менї, на що ся машина?" — „На продаж, розуміе ся" — відповів запитаний — і отримав десятку.

Померли: Комісар лїсовий Максим Андронїк в 46 р. житя і Кароль Мурдзиновский в 72-ім роцї житя, оба в Чернівцях.

Телеґрами „Буковини".

З дня 4-го сїчня 1897 року.

Відень. В радї державній придїлив президент нагле внесене Штайнера, аби видати закон про торговлю збіжем на речинець, комісиї господарскій. Далї вела ся дебата над буджетом мінїстерства осьвіти і принято позицию „високі школи." Мінїстер Ґавч вказав на се, що старае ся піднести науки філософічні в ґімназиях, і що і за границею так само поступають. Жадане Кронаветтера, аби скасувати всї богословскі видїли, не може мінїстер виповнити. Проект устави про будову нових клїнїк на унїверситетї віденьскім вже вироблений. Мінїстер обговорював також ново заведені популярні виклади унїверситетскі, котрі в часах живого руху виборчого, де всюди видко змагане до ширшої осьвіти, дуже пожадані. Треба о то дбати, злагодити супротивности і ріжницї, аби із незнаня не палали люди слїпою ненавистю до других. А до того причинить ся найбільше солїдна осьвіта. Кронаветтер жадае, аби женьщин припущено до всїх студий заводових. Буковиньский посол Міскольчі жадае випосаженя черновецкого унїверситету медициньским видїлом і заснованя низшої ґімназиї в Серетї. Бендель жадае, аби видаток на словіньску ґімназию в Цілеї скреслити. Голосоване відбуде ся завтра. На запитане Штайнера заявляе предсїдатель господарчої комісиї, що він всїх сил доложить, аби уставу про торговлю збіжем на речинцї ще перед замкненем ради державної палатї предложити.

Памятайте на Народний Дім в Чернівцях!

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв								
З Відня, Кракова, Львова, Станїслава, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїслава, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.